

[Stinus.]

at der findes en østtysk statsdannelse, hvis ledelse må inddrages i alle forhandlinger om en ændring af de europæiske forhold. Men denne accept behøver ikke nødvendigvis at gå via oprettelsen af et handelskammer, så meget mere som beslutning om oprettelse af et handelskammer i DDR under de eksisterende forhold vil være en helt privat affære. I Komiteens Meddelelser udsendt af Grosserer-Societetets Komité den 8. november 1968 hedder det bl. a.:

„Et handelskammer er efter almindelig opfattelse en sammenslutning af erhvervsdrivende med det formål at varetage fælles interesser. Ikke mindst her i landet lægger vi vægt på at understrege, at erhvervsmæssige interessegrupper — hvad enten de kaldes handelskamre eller „råd“ — er private organisationer, som selv tager initiativ til oprettelse og selv bestemmer deres virksomhed. Regeringen kan ikke — end ikke på opfordring af folketinget — beslutte, at forretningsfolk skal oprette handelskamre i udlandet.“

Det siges endvidere i Komiteens Meddelelser, at hverken den eksisterende forening til formidling af samhandel mellem Danmark og DDR eller de 4 organisationer, Grosserer-Societetet, Provinshandelskammeret, Industrirådet og Landbrugsrådet, der hvert år indgår handelsaftale med Østtyskland, har tanker om oprettelse af et handelskammer eller noget andet organ i Østberlin, og at regeringen ikke kan beslutte noget sådant på deres vegne. Jeg skal nøjes med indtil videre at tage disse kendsgerninger til efterretning, omend med beklagelse, og håbe på, at de nævnte private organisationer ændrer holdning til spørgsmålet.

Med hensyn til kontrolrådspassene for østtyskere, der ønsker at rejse til Danmark, mener det radikale venstre fremdeles, at de i dag er at betragte som et irritationsmoment. Vi mener derfor, at de bestræbelser, der i henhold til bemærkningerne til det

foreliggende forslag fra dansk side tidligere er udfoldet i NATO, skal fortsættes med det mål at gennemføre en ophævelse af kontrolrådspasordningen for borgere fra DDR. Vi går så meget mere ind herfor, som kontrolrådspassene efterhånden er mere til gene og irritation for indbyggere i NATO-landene selv end for det østtyske regime, der i kontrolrådspasordningen har et sikkert meget velkomment påskud til at forhindre østtyske statsborgere i at rejse til vesteuropæiske lande. Vi afventer med interesse udenrigsminister Brandts udspil om en lempelse af pasordningen, således som det er bebudet af den danske udenrigsminister her i dag. Den danske regerings tilsagn om i NATO at arbejde for at opnå den friest mulige ordning med hensyn til befolkningen i Østtyskland hilser vi velkommen.

Om det andet punkt i forslaget, vedrørende FN, kan jeg på det radikale venstres vegne erklære mig helt enig. Jeg kunne måske være en smule forbavset over, at noget så selvfølgelig som et ønske om at styrke FN er med i forslaget. Hr. J. O. Krag plejer jo ikke at være tilhænger af selvfølgeligheder. Der har hidtil her i folketinget været enighed om Danmarks FN-politik, og der har også været enighed om, at FN skal styrkes. Skiftende regeringer, også den nuværende, har forsøgt at gøre deres hertil. Det radikale venstres stilling til De Forenede Nationer er klar: vi mener fortsat, at FN trods sine mangler er den eneste vej til en sikrere fremtid, og vi mener fortsat, at Danmark må bygge sin udenrigspolitik på FN og målbevidst arbejde for en styrkelse af organisationen.

Vi mener også, at det fortsat må være regeringens opgave at støtte de ny staters bestræbelser for at opnå politisk ligeberettigelse og et grundlag for en selvstændig økonomi. Vi erkender, at der er et alvorligt misforhold mellem staternes ydelser til rustninger og til konstruktivt fredsarbejde i form af bidrag til udviklingslandenes tekniske og økonomiske udvikling. Danmark kan kun